

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

**МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES:
INTERDISCIPLINARY ASPECT**

Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної
internet- конференції до Всесвітнього дня анатомії
Materials of International Interdisciplinary Scientific and Practical
Internet Conference dedicated to the World Anatomy Day

(м. Харків, 17 жовтня 2024 року)

Харків
ПВНЗ «ХММУ»
2024

УДК (61:57):004.773.7

М 42

Редакційна колегія:

д-р пед. наук, доц. Давидова Ж.В.; канд. пед. наук Кудрявцева Т.О.; канд. мед. наук Жемела О.Д.; канд. фарм. наук, доц. Бурлака І.С.; канд. техн. наук, доц. Нессонова М.М.; канд. біол. наук Тининика Л.М.; канд. біол. наук Нікольченко А.Ю.; канд. біол. наук, доц. В'язовська О.В.; зав. бібліотеки Чернишенко Н.П.

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 534 від 30 вересня 2024 р.)

*Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність матеріалів
відповідальність несуть автори.*

М42 Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект: матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії (17 жовтня 2024 р., м. Харків) / за заг. ред. Д. М. Шияна; Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет». – Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2024. – 325 с.
ISBN 978-617-7886-65-4

Збірник містить матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії «Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект». Наукове видання висвітлює теоретичні та практичні результати наукових досліджень науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої освіти, молодих науковців (докторантів, аспірантів, студентів), лікарів-практиків, наукових співробітників з історії становлення вітчизняної та світової морфології, актуальних питань застосування сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; цифрових технологій в медичній науці, практиці та освіті; міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та світі.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних (педагогічних) і практичних працівників.

УДК (61:57):004.773.7

© ПВНЗ «Харківський міжнародний
медичний університет», 2024

© Колектив авторів, 2024

налагодити спілкування між студентами та практикуючими медичними фахівцями та забезпечити доступ до актуальної інформації та ресурсів.

Висновки. Загалом, сучасні технології, як і наукові відкриття, стимулюють розвиток медицини та підвищують рівень і якість обслуговування населення.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ ПЕРЕБІГУ ПАНДЕМІЇ COVID-19 З ЕКОНОМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ

Нессонова Т. Д., Подаваленко А. П., Білера Н. В.

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

epid@ukr.net

Вступ. Негативні соціально-економічні наслідки COVID-19, високий ризик епідемічних підйомів захворюваності на цю інфекцію внаслідок активної циркуляції збудника SARS-CoV-2 та появи нових його варіантів із широким спектром мутацій свідчать про актуальність цієї інфекції та потребу серйозного аналізу проблем.

Тож, **метою роботи** стало дослідження зв'язку показників перебігу пандемії COVID-19 за 2020-2023 роки і економічних показників областей України на початку пандемії (2019 р.).

Матеріали та методи. У роботі використано матеріали офіційної статистики Міністерства фінансів України щодо перебігу COVID-19 в 2020-2023 роках, Державної служби статистики України, зокрема, Статистичний щорічник України за 2019 рік, Національної служби здоров'я України, Центру громадського здоров'я МОЗ України, матеріали доповіді «Вивчення зв'язку перебігу пандемії COVID-19 з демографічними процесами в областях України» на науково-практичній конференції «Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, безпека» (Подаваленко А.П., Нессонова Т.Д., 2024). На підставі офіційних кількісних

показників обчислили індекси перебігу захворювання (захворюваність, індекс госпіталізації в місяць та смертність на 100 тис. населення). Згідно з методикою Міністерства цифрової трансформації визначили інтегрований показник (ІП) перебігу хвороби в кожній області. За результатами ІП області України розділили на дві групи: з низьким та високим рівнем перебігу COVID-19.

Досліджували 6 економічних показників: наявний річний дохід на душу населення (грн), середньомісячна зарплата (грн), відсоток зайнятого населення у віці 15-70 років, кількість студентів (тис. осіб), середній розмір домогосподарства (осіб у сім'ї), житловий фонд на 1 особу (м²).

Для дослідження зв'язку між ІП перебігу хвороби і економічними показниками областей України використовували кореляцію Спірмена, процедури інтелектуального аналізу даних Data Mining – Feature Selection та Data Mining – Trees/Partitioning – C&RT (Classification and Regression Trees) (TIBCO Software Inc., 2020). Для підготовки даних та проведення статистичних розрахунків використали комп'ютерні програми Microsoft Excel 2021 та Statistica 12.0 for Windows Trial Version.

Результати дослідження. Дослідження проводили у всіх областях України та у групах, розділених за значеннями ІП перебігу COVID-19, зокрема, області з відносно низьким рівнем перебігу (1 група) та області з високим рівнем перебігу COVID-19 (2 група) (рис. 1).

Непараметричний кореляційний аналіз (Спірмена) дозволив з'ясувати: 1) для усіх областей значимих зв'язків між ІП перебігу COVID-19 та економічними показниками областей України не виявлено; 2) для 1 групи областей значимих зв'язків між ІП перебігу COVID-19 та економічними показниками областей також не виявлено; 3) для 2 групи областей виявлено значимі ($p < 0,05$) зв'язки між ІП перебігу COVID-19 і наявним річним доходом на душу населення (грн), $r = -0,61$, та середнім розміром домогосподарства (осіб в сім'ї), $r = 0,79$.

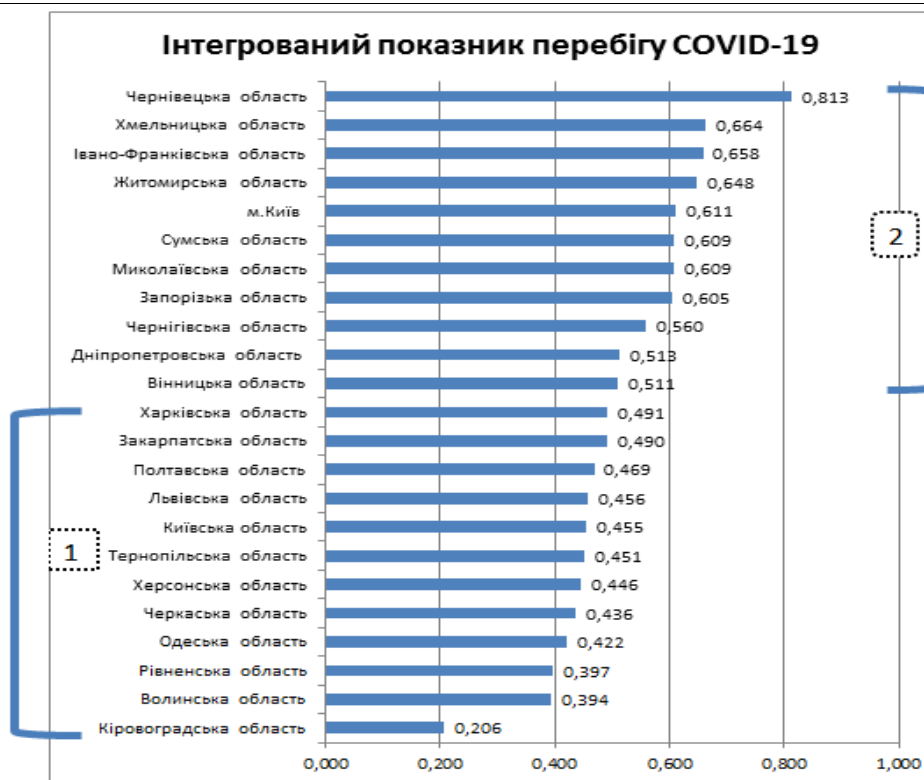

Рисунок 1. Розподіл областей України на 2 групи за значеннями ІІІ перебігу COVID-19 за 2020-2023 роки

За результатами процедури інтелектуального аналізу даних Feature Selection Statistica 12.0. виявили: 1) для усіх областей значимий ($p=0,05$) вплив на ІІІ перебігу COVID-19 середнього розміру домогосподарства (осіб в сім'ї); 2) для 1 групи областей вплив на ІІІ перебігу COVID-19 середнього розміру домогосподарства (осіб в сім'ї) ($p=0,002$) та кількості студентів ($p=0,007$); 3) для 2 групи областей вплив на ІІІ перебігу COVID-19 середньомісячної зарплати ($p=0,04$).

За допомогою процедури Data Mining – Trees/Partitioning – C&RT (Classification and Regression Trees) побудовано класифікаційне дерево для визначення групи перебігу COVID-19 на підставі 6 вищезазначених економічних показників, у вузлах якого задіяні наступні показники: середній розмір домогосподарства (осіб в сім'ї), відсоток зайнятого населення у віці 15-70 років, наявний річний дохід на душу населення. Точність розпізнавання групи перебігу за цим алгоритмом дорівнює 90,9 %. (рис. 2).

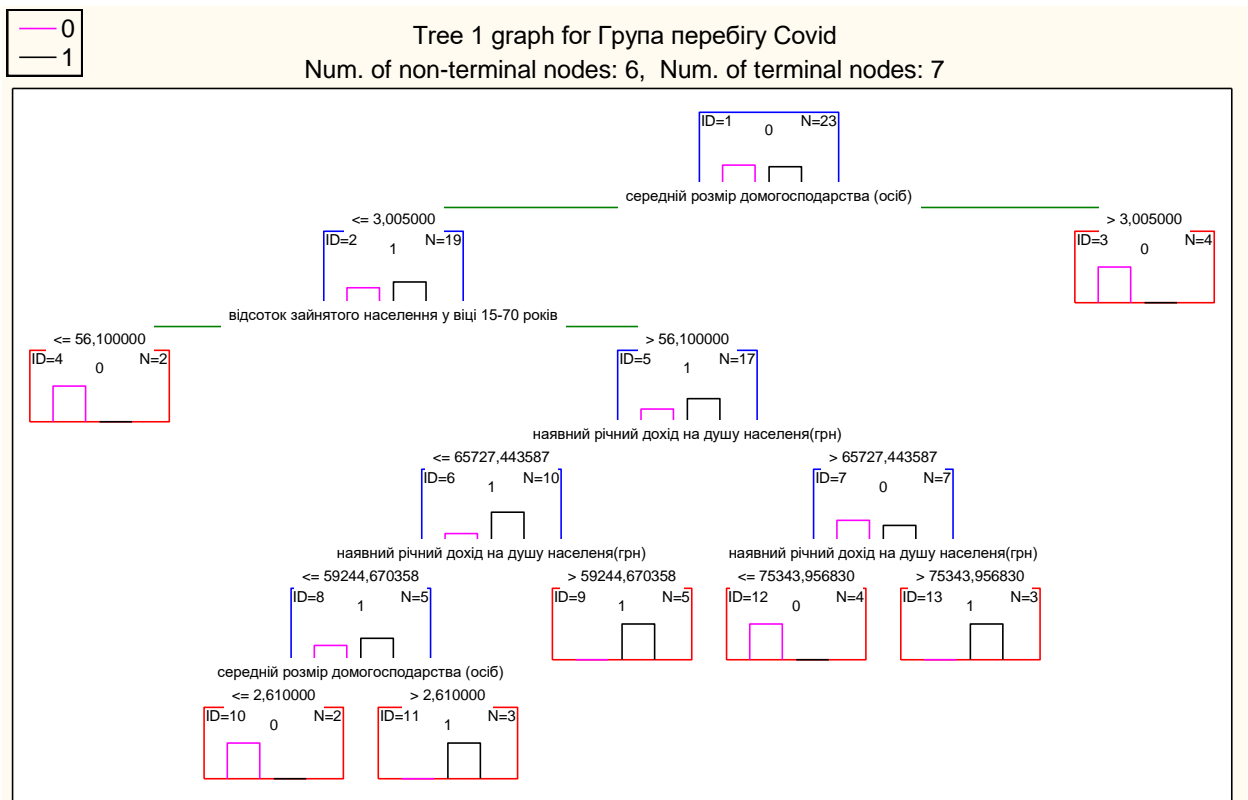

Рисунок 2. Класифікаційне дерево для визначення впливу економічних показників області на групу ІІ пандемії COVID-19

Висновки.

1. Вивчення перебігу пандемії COVID-19 в областях України в 2020-2023 роках дозволило встановити зв'язок показників захворюваності, госпіталізації та смертності з економічними показниками, що слід враховувати для мінімізації негативних соціально-економічних наслідків від цього захворювання в майбутньому.

2. За допомогою трьох методів дослідження визначено найбільш значимі для оцінки епідемічної ситуації з COVID-19 економічні показники: середній розмір домогосподарства (осіб в сім'ї), кількість студентів в області, відсоток зайнятого населення у віці 15-70 років, наявний річний дохід на душу населення, середньомісячна зарплата.

Література

1. Міністерство фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/reference/coronavirus/ukraine/>
2. Статистичний щорічник України за 2019 рік. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Національна служба здоров'я України. URL: <https://nszu.gov.ua/>
4. Центр громадського здоров'я МОЗ України. URL: <https://phc.org.ua/>
5. Міністерство цифрової трансформації, Індекс цифрової трансформації регіонів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mintsyfry-informuie-pro-rezultaty-tsyfrovoi-transformatsii-v-rehionakh-ukrainy>
6. Подаваленко, А.П., Нессонова, Т.Д., Білера, Н.В. (2024). Вивчення зв'язку перебігу пандемії COVID-19 з демографічними процесами в областях України. *Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, безпека*: матеріали науково-практичній конференції, Київ, 15 жовтня 2024 року.
7. *TIBCO Software Inc. (2020). Data Science Textbook.* <https://docs.tibco.com/data-science/textbook>

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДЛЯ ОПАНУВАННЯ СТУДЕНТАМИ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ

Старкова І. В., Старкова В. Д.

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

starkovkina@ukr.net

Вступ. Вже більше ніж два роки Україна перебуває у воєнному стані, що залишило відбиток на усіх рівнях освіти, особливо торкнувшись вищої. Водночас бажання країни бути рівноправною складовою частиною наукового суспільства Європи накладає на викладачів та здобувачів освіти певну відповідальність й підвищені вимоги, що ґрунтуються на необхідності створення

RANGE OF VARIABILITY OF THE MORPHOMETRIC INDICATORS OF THE PIRIFORM APERTURE OF MEN DEPENDING ON CRANIOTYPE BOIAGINA O. D., MELNYK V. I., SAMOSUDOVA L. V.	201
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ У ВИКЛАДАННІ ІСТОРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН	
Подкупко Т. Л.	202
ТЕЛЕМЕДИЦИНА ТА ДИСТАНЦІЙНА ДІАГНОСТИКА: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ	
Самолук Т. Л., Мялюк О. П., Невгадовська П. М.	204
3D-ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ТА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В АНАТОМІЇ ЗУБОЩЕЛЕПНОЇ СИСТЕМИ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ ТА ПЛАНУВАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ВТРУЧАНЬ	
Паненко М. В., Шевцов О. О.	207
КРИТЕРІЇ ВИБОРУ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБИГУ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАКЛАДУ	
Строїтелева Н. І., Пишнограєв Ю. М.	210
ВИКОРИСТАННЯ УНІВЕРСАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЦИФРОВОГО КОНТЕНТУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ З ВАДАМИ ЗОРУ Король А. П., Гненна В. О., Говорущенко О. О.	213
РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ	
Прокопець К. О.	216
ТЕХНОЛОГІЇ, ЯКІ ФОРМУЮТЬ МЕДИЦИНУ МАЙБУТНЬОГО	
Владимирова І. М., Бурлака В. О.	219
ДОСЛІДЖЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ ПЕРЕБІГУ ПАНДЕМІЇ COVID-19 З ЕКОНОМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ	
Нессонова Т. Д., Подаваленко А. П., Білера Н. В.	221

Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект:

матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до

Всесвітнього дня анатомії

(17 жовтня 2024 р., м. Харків)

Колектив авторів

Видання українською та англійською мовами

ISBN 978-617-7886-54-8

Опубліковано на основі ліцензії Creative Commons Attribution License

Авторські аркуші – 14,6

Видавець СГ НТМ «Новий курс»

Пр. Перемоги, 77, оф. 179, Харків, 61174, Україна

Тел.: +380962250903, +380500301905

Telegram, Viber: +380970440309

Сайт: www.newroute.org.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції: серія ДК № 8013 від 22.11.2023.

Зареєстровано у Global Register of Publishers.

Ідентифікатор видавця 7886